

OPTOMETRIAN EETTINEN NEUVOSTO (OEN) TOIMINTAKERTOMUS 2021-2022

OPTOMETRIAN EETTISEN NEUVOSTON JÄSENET 2021-2022

Varsinaiset jäsenet:

Tiina Toivonen, lainsäädäntöasioiden päällikkö, Suomen Yrittäjät, OEN:n puheenjohtaja
Jari Ahlgren, optikko, optometristi, B.Sc. in Optometry (U.S), Rasion Näkökulma Oy
Satu Autio, optometristi YAMK, lehtori Metropolia Ammattikorkeakoulu
Merja Kuusela, optometristi, koulutuspäällikkö Instru Optiikka Oy
Jussi Paterno, silmätautien erikoislääkäri, Suomen Silmälääkäriyhdistys ry

Asiantuntijajäsenet:

Soile Lindstedt, järjestöpäällikkö, Toimihenkilöliitto ERTO ry
Panu Tast, toimitusjohtaja, Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry

Muut asiantuntijat; perustajayhdistysten hallitusten edustajat:

Erkki Tala, optometristi, NÄE ry:n hallitus > 15.4.2019 alkaen
Tuomo Turpeinen, B.Sc in Optometry (U.S), Suomen Optometrian Ammattilaiset ry SOA hallitus

OEN sihteeri:

Taina Lehtovaara, Näkeminen ja silmäterveys NÄE ry

VALVIRAN LAUTAKUNNAN JÄSENET

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto VALVIRAN terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunnan OEN:n nimeämät jäsenet kaudelle 1.3.2020-29.2.2024 ovat; varsinainen jäsen Merja Kuusela, varajäsenet Jari Ahlgren, Satu Autio sekä Erkki Tala ja Tuomo Turpeinen.

TOIMINTA

Optometrian Eettisen Neuvoston jäsenten toimikausi alkoi 1.2.2021 ja päättyi 31.1.2023. Jäsenten toimikausi on kaksi vuotta ja jäsen voidaan valita uudelleen seuraavaksi toimikaudeksi. Seuraavalla toimikaudella 1.2.2023-31.1.2025 jatkavat lähes kaikki nykyiset jäsenet. Suomen Silmälääkäriyhdistys ry:n edustajana toiminut, silmätautien erikoislääkäri Ulla Wiklund jäi pois OEN-toiminnasta ja SSLY nimesi 1.2.2021 alkaen OEN:n silmälääkärijäseneksi Jussi Paternon. OEN sihteerimme Tarja Paussoi jäi viettämään ansaittuja eläkepäiviä ja uudella kaudella OEN sihteerinä toimi Taina Lehtovaara, koordinaattori, NÄE ry.

Optometrian Eettisessä Neuvostossa on perustajayhdistysten hallintojen edustajina kaksi muuta asiantuntijajäsentä, jotka osallistuvat OEN kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeudella. Näin varmistetaan, että ajantasainen tieto kulkee OEN:n ja perustajayhdistysten, SOA ja NÄE, hallitusten välillä.

Varsinaisia kokouksia pidettiin vuonna 2021 kolme kertaa ja vuonna 2022 kaksi kertaa. Tämän lisäksi työryhmät kokoontuivat, joko palavereihin tai sähköisesti useamman kerran.

OEN KANNANOTOT

OEN sai kesäkuussa 2021, asianajajan välittämänä, käsiteltäväkseen ”Laillistetun optikon ammatinharjoittamista koskevan kantelun”. Prosessi saatiin päätökseen vuoden 2022 lopulla ja OEN päätyi antamaan kyseessä olevalle optikolle huomautuksen täydennyskoulutusvelvoitteen liittyvän dokumentaation ylläpidosta ja suositti hänelle Optikoiden ammattioikeudet – ja täydennyskoulutusrekisterin käyttämistä velvoitteen seuraamiseksi.

TIETOSUOJAVALTUUTETUN SELVITYSPYYNTÖ

Tietosuojavaltuutetulle annettiin selvitys koskien OEN:n ylläpitämää Optikoiden ammattioikeudet ja täydennyskoulutus -rekisteriä. Konkreettinen selvityspyyntöprosessi saatiin päätökseen vuonna 2022. Selvityksen perusteella todettiin, että rekisterin ylläpitoon ja ohjeistuksiin liittyen, tietosuojavaltuutettu ei edellyttänyt OEN:lta mitään toimenpiteitä.

OPTIKOIDEN AMMATTIOIKEUDET – JA TÄYDENNYSKOULUTUSREKISTERI

OEN:n sähköinen rekisteri otettiin käyttöön vuonna 2017 ja tämän jälkeen rekisteriin on päässyt kirjautumaan vain oman henkilökohtaisen sote-ammattikortin avulla. Täydennyskouluttautumistilannetta seurataan viiden vuoden jaksossa, joka käytännössä tarkoittaa sitä, että vuoden 2022 lopussa on rekisterin täydennyskouluttautumistiedoista poistunut ns. vanhin vuosi eli vuoden 2017 täydennyskouluttautumistiedot. Tästä syystä OEN teki päätöksen, että rekisteriä päivitetään siten, että julkisen puolen näkymästä poistetaan kaikki ne optikot ja optometristit, jotka eivät ole päivittäneet tietojaan edellisten viiden vuoden aikana.

Optikoiden ammattioikeudet – ja täydennyskoulutusrekisterin Helpdesk -palvelu otettiin uudelleen käyttöön toistaiseksi. Tarvetta palvelun käyttöön seurataan ja mikäli sen käyttö hiipuu, se päätetään. NÄE ja SOA vastaavat palvelun kustannuksista.

Yksityisen terveydenhuollon palvelun tarjoamisen kilpailutusten yhteydessä tarvittavaa lisätietoa lisättiin OEN:n rekisterin kotisivulle seuraavasti:

Laillistettujen optikoiden täydennyskouluttautumista seurataan viiden vuoden tarkastelujaksossa.

Tarkastelujakson vähimmäismäärä vastaa 30 seurantapistettä.

Optikon täydennyskouluttautumispisteet voivat olla seuraavista syistä alle vaaditun 30 pisteen vähimmäismäärän:

-henkilö on ollut pidempään pois työelämästä esim. vanhempainvapaan aikana

-henkilö on valmistunut laillistetuksi optikoksi kuluvan seurantajakson aikana

Täydennyskouluttautumisen vähimmäismäärä saavutetaan täydennyskouluttautumalla keskimäärin kuuden seurantapisteen edestä per vuosittain. Seurantajakson vanhimman vuoden tiedot poistuvat rekisterinäköymästä aina vuodenvaihteen jälkeen.

Optometrian Eettinen Neuvosto suosittelee, että laillistetut optikot terveydenhuollon ammattihenkilöinä, täydennyskouluttautuvat mahdollisimman laaja-alaisesti ja ylittävät viiden vuoden seurantajaksonsa vaaditun vähimmäismäärän.

OPTIKON/OPTOMETRISTIN OHJEET ETÄTUTKIMUKSIIN JA -KONSULTAATIOIHIN

Optometrian Eettiselle Neuvostolle esitettiin ohjeistuksen laatimista optikon/optometristin etätutkimuksiin ja -konsultaatioihin. Tällä hetkellä tutkimuskäytännöstä annetut ohjeet koskevat tilanteita, jolloin terveydenhuollon asiakas ja tutkija kohtaavat fyysisesti. OEN totesi, että tällaisiin ohjeistuksiin tulee tarve ja ne muotoutuvat aikaa myöten. Tutkimusten tulee olla laadullisesti päteviä riippumatta siitä, missä tutkimuksia toteutetaan. OEN:lla ei ole varsinaista roolia em. ohjeiden laadinnassa ja vallitsevassa tilanteessa valvovan viranomaisen, Valviran ohjeet riittävät. >>

https://www.valvira.fi/terveydenhuolto/yksityisen_terveydenhuollon_luvat/potilaille-annettavat-terveydenhuollon-etapalvelut

OEN SÄÄNTÖMUUTOKSET

Optometrian Eettisen Neuvoston sääntöjä muutettiin §8 osalta. Päivitys sääntöihin kirjattiin näin: *OEN:n antaa harkintansa mukaan käsiteltävästä asiasta tieto mahdolliselle vastaajalle, jolla on oikeus antaa vastineensa Neuvoston määräämän ajan kuluessa. OEN:n kannanotto saatetaan viranomaisen tietoon ja arvioitavaksi. OEN:n kannanotto annetaan kirjallisesti siten, että kukin asianosaisista saa yhden kappaleen ja yksi kappale tallennetaan OEN:lle.*

MUITA OEN:N SELVITTELYN JA TYÖSTÄMISEN ALLA OLEVIA ASIOITA

OEN on aloittanut ja jatkaa työstämistä, liittyen täydennyskouluttautumisen seuraamiseen ja valvontatoimenpiteisiin liittyen.

Erikoispiilolasien sovittamistaidon tai muiden ammatissa erikoistumisien mahdollinen lisääminen OEN-rekisterin tietoihin.

Optometristiopiskelijoiden tietojen lisääminen Kanta-palveluun, kun opiskelija on suorittanut 2/3 (140 op) opinnoistaan ja työskentelee optikkoliikkeessä.